

Ofelia IONESCU Magda CULBEC Bogdan IONESCU

CONSILIERE PĂRINȚI

Ghid metodologic pentru consilierea părinților

OFELIA IONESCU

MAGDA CULBEC

BOGDAN IONESCU

CONSILIERE PARINTI

Ghid metodologic pentru consilierea parintilor

**IASI
2015**

CUVÂNT ÎNAINTE

Familia este locul unde copiii încep să-și exercite drepturile și să-și asume treptat responsabilități.

În familie se formează personalitatea copilului și să se dezvolte identitatea sa. Este important ca familia să le ofere copiilor posibilitatea valorificării lor ca ființe umane, iar copiii să simtă că sunt parte a unei familii.

Elaborarea acestui ghid metodologic a fost susținută de dorința autorilor de a împărtăși din experiența personală, acumulată în timpul ședințelor de consiliere a unui grup de părinți din școală.

Această carte se adresează învățătorilor și diriginților și dorim să venim în întâmpinarea nevoilor complexe ale acestora, în comunicarea cu părinții.

Prin contribuția adusă acestei cărți, părinții sunt colaboratori anonimi, dar importanți în realizarea acestui ghid.

Autorii

MOTIVAȚIE ȘI ARGUMENTARE

A-l ajuta pe copil să-și afirme personalitatea, să-și valorifice la maximum aptitudinile și capacitățile, să desfășoare o muncă pe măsura posibilităților proprii, înseamnă a-ți îndeplini misiunea de părinte.

Consilierea este o formă specială de comunicare, care implică ascultare; este o formă confidențială de a oferi ajutor, bazată pe principiul dezvoltării personale.

Prin intermediul ședințelor de consiliere cu părinții, am dorit să facilităm schimbările comportamentale, ameliorarea relațiilor personale, deprinderea tehnicilor de rezolvare a conflictelor și de comunicare cu copiii.

Am dorit ca întâlnirile cu părinții să nu fie formale, ci să dea posibilitatea dialogului sincer: de aceea un accent deosebit s-a pus pe activitățile de cunoaștere interpersonală, pentru a crea un cadru de siguranță și pe strategiile de desfășurare a acestora care am dorit să fie variate, accesibile, plăcute.

În acest ghid, autorii nu și-au propus să trateze în stil științific tema consilierii părinților, ci sensibili la subtilitățile unor situații de viață, au rupt din ele câteva minuscule felii de realitate, pe care le-au redat ca atare, despovărate de orice interpretări sau comentarii moralizatoare și de aceea, poate, mai puțin delectabile, dar profitabile pentru cititori.

Autorii

Ședința nr. 1

MAPA ACTIVITĂȚII

1. **a. Domeniul** (linia de program – din cele 6 arii): Școală și comunitate
- b. Activitatea:** Consiliere părinți
- c. Data:**
- d. Consilieri:** prof. Ofelia Ionescu; prof. Magda Culbec; prof. Bogdan Ionescu
- e. Responsabil:** prof. Ofelia Ionescu

1. Raport financiar:

Nr. Crt.	Categoria de cheltuieli	Buget Alocat (USD)	Buget Consumat (USD)	Buget rămas (USD)
1.	Consumabile	30	30	-
2.	Protocol	15	15	-
3.	Neprevăzute	5		5
4.	Total	50	45	5

2. „Minuta întâlnirii”:

a. Tema propusă: CUNOAȘTERE INTERPERSONALĂ

b. Consilieri: prof. Ofelia Ionescu; prof. Magda Culbec; prof. Bogdan Ionescu

c. Grup țintă: 15 părinți din clasele: a V a C; a VI a F; a VIII a E

d. Obiective:

- cunoașterea, înțelegerea și acceptarea semnificațiilor sociale ale conviețuirii colective;
- cunoașterea și dezvoltarea capacităților și posibilităților personale prin raportarea la elementele componente și normele grupului;
- dezvoltarea capacității de percepție socială;
- dezvoltarea abilităților specifice de orientare, competiție și solidaritate;
- identificarea și dezvoltarea sentimentului de „nevoie de” și de „apartenență la” grup;
- acceptarea și aplicarea normelor de organizare a grupului și a mediului ambiant specific;
- creșterea potențialului creativ și competitiv prin cunoașterea și activitatea grupului.

e. Aprecieri, rezultate:

- au fost atinse toate obiectivele propuse;
- participarea activă a părinților;
- am reușit să-i determinăm să comunice între ei și cu consilierii;
- prin activitățile propuse, părinții au reușit să se cunoască mai bine pe ei înșiși și între ei;
- s-au stabilit normele grupului format după studierea fișelor de evaluare, am realizat că părinții s-au simțit bine, au recunoscut necesitatea acestor ședințe de consiliere și au manifestat dorința de a continua cursul.

Ședința nr. 1

CONSILIERE PĂRINȚI

Localitatea: Iași

Școala: „Alecu Russo”

Data:

Tema: CUNOAȘTERE INTERPERSONALĂ

Grup țintă: 15 părinți din clasele: a V a C; a VI a F; a VIII a E

Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

Responsabil: prof. Ofelia Ionescu

Obiective operaționale:

- să se determine implicarea conștientă a fiecărui membru în activități, potrivit capacităților psiho- fiziologice și a aptitudinilor existente;
- să-și exprime liber opiniile;
- să se raporteze adecvat la grupul de apartenență;
- să elaboreze și să se acomodeze normelor propuse de grup;
- să determine trăirea sentimentului de comuniune de opinii;
- să poată realiza un autoportret expresiv, complet;
- să observe și să descrie portretul partenerului ales.

Competențe: toleranță, empatie, încredere în forțele proprii, evaluare internă și externă.

Metode utilizate: exercițiu de antrenament creativ, prelegerea interactivă, molecula identitară, lucrul în perechi și pe grupe, rotativa, jocul Bingo.

Resurse:

- **psihologice:** motivația cursului;
- **de timp:** 2 ore;
- **materiale:** flipchart, markere, fișe de lucru, retroproiector, folii.

Modalități de organizare a activității: individual, în perechi, pe grupe.

Desfășurarea activității:

Moment organizatoric: consilierii și părinții asigură condițiile pentru o bună desfășurare a activității. Fiecare persoană trebuie să bifeze, pe o fișă de lucru colectivă, cum se simte în momentul începerii activității.(anexa 1)

Crearea stării apercptive, emoționale, a interesului pentru activitate, captarea atenției. Fiecare membru al grupului primește o fișă individuală „Dacă aș fi...” (anexa 2) și i se cere să o completeze, după care trebuie să-și aleagă un singur obiect, care îl reprezintă cel mai bine. Acesta trebuie desenat pe o etichetă și prins ca ecuson, pentru recunoaștere. Se cere unor voluntari să-și justifice alegerea.

Declanșarea activității:

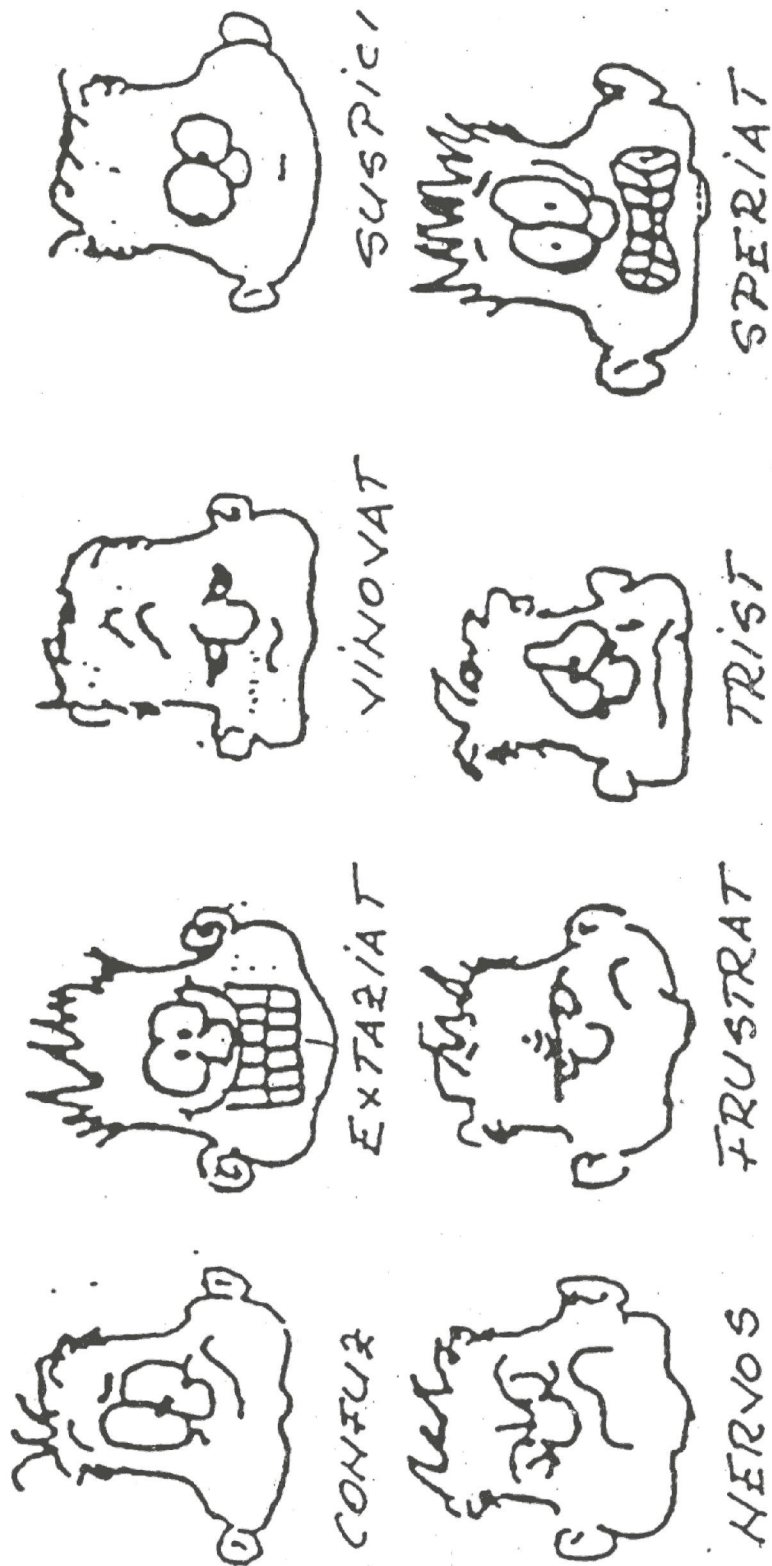
- *Pasul 1:* Împreună cu părinții se listează normele grupului, care sunt apoi afișate.
- *Pasul 2:* Pentru înțelegerea noțiunii de consiliere și a importanței cursului, se pornește de la citirea de către consilieri a unei poezii cu titlul „Copiii învață din felul în care trăiesc” (anexa 3) și prezentarea cu ajutorul retroproiectorului a definiției consilierii, scopurile consilierii, domeniile generale ale consilierii și etapele consilierii. (anexa 4).
- *Pasul 3:* Se cere părinților să completeze individual fișa „Molecula identitară” (anexa 5), să opteze pentru un cerc dominant în identitatea lor, să caute parteneri cu aceeași dominantă și să-și împărtășească în grup, experiențe în care s-au simțit nedreptățiți datorită acestei dominante. În timp ce părinții poartă discuții, consilierii observă comportarea fiecărei echipe și a fiecărui membru. Consilierii îndrumă și dinamizează activitatea fiecărui grup, încurajează părinții și îi stimulează cu aprecieri pozitive.
- *Pasul 4:* Se cere fiecărui părinte să caute un partener căruia să i se prezinte (date personale, pasiuni, speranțe, familie, copii) și apoi să se prezinte reciproc în fața celorlalți.
- *Pasul 5:* Următoarea etapă a activității constă în așezarea părinților pe două șiruri de scaune, față în față și consilierii lansează o întrebare (anexa 6). Părinții își răspund reciproc, după care, prin voluntariat, răspunsul este făcut public. Înainte de lansarea următoarei întrebări, părinții se rotesc pe scaune, astfel încât fiecare să poată veni în contact cu toți ceilalți.

-*Pasul 6:* Ultima etapă a activității constă în lansarea concursului „Bingo” (anexa 7). Fiecare părinte primește o fișă pe care trebuie să obțină câte o semnătură în fiecare căsuță, de la ceilalți părinți care se recunosc pe fișă. Cel care termină primul de completat, strigă „Bingo!” și este declarat câștigător și premiat.

Transferul concluziilor: Consilierii solicită părinților să-și exprime opiniile legate de activitatea desfășurată, cum s-au simțit (li se cere să bifeze din nou pe fișă colectivă cum se simt la sfârșitul activității).

Evaluarea activității: Se distribuie fișe individuale pentru evaluarea activității (anexa 8). Prin studierea acestor fișe a rezultat că tema a fost nouă pentru toți părinții, limbajul utilizat a fost clar și pe înțelesul lor, s-au simțit bine, s-au relaxat prin jocuri, le-a plăcut modul de desfășurare a activităților, doresc să continue acest curs de consiliere.

Cum te simți astăzi?

FERICIT

DEGUSTAT

RUSINOS

PRECAUT

AMETIT

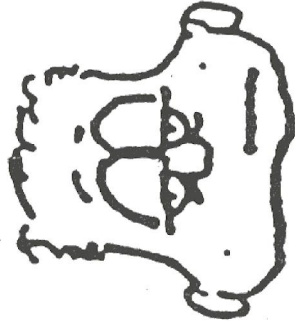
DEPRIMAT

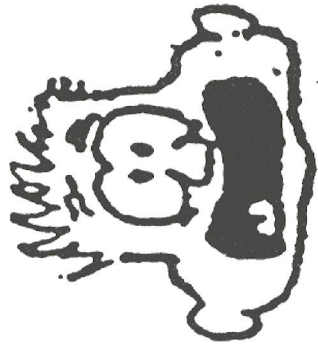
OPTIMIST

ÎNDRĂGOSTIT

PLICTISIT

SURPRINS

NERĂBĂTOR

TIMID

Anexa 2

Dacă aş fi o floare aş fi ...

Dacă aş fi un animal aş fi ...

Dacă aş fi culoare aş fi ...

Dacă aş fi jucărie aş fi ...

Dacă aş fi actor aş fi ...

Dacă aş fi vedetă aş fi ...

Dacă aş fi instrument muzical aş fi ...

Dacă aş fi sportiv aş fi ...

Anexa 3

Dacă copiii sunt crescuți cu critici,
Ei învață să condamne.

Dacă copiii trăiesc în ostilitate,
Ei învață să se bată.

Dacă copiii trăiesc în teamă,
Ei învață să fie temători.

Dacă copiii trăiesc în milă,
Ei învață să se autocompătimească.

Dacă copiii trăiesc în ridicol,
Ei învață să fie sfinși.

Dacă copiii trăiesc în gelozie,
Ei învață a invidia.

Dacă copiii trăiesc în rușine,
Ei învață să se simtă vinovați.

Dacă copiii trăiesc în toleranță,
Ei învață să fie răbdători.

Dacă copiii trăiesc în încurajare,
Ei învață să fie încrezători.

Dacă copiii trăiesc în apreciere,
Ei învață să aprecieze.

Dacă copiii trăiesc în aprobare,
Ei învață să se placă pe ei înșiși.

Dacă copiii trăiesc în acceptare,
Ei învață să găsească dragostea în lume.

Dacă copiii trăiesc în recunoaștere,
Ei învață să aibă un țel.

Dacă copiii trăiesc în generozitate,
Ei învață să fie generoși.

Dacă copiii trăiesc în cinste și dreptate,
Ei învață ce înseamnă adevărul și justiția.

Dacă copiii trăiesc în siguranță,
Ei învață să capete încredere în sine
Și în cei din jurul lor.

Dacă copiii trăiesc în prietenie,
Ei învață că lumea este un loc frumos
în care poți trăi.

Dacă copiii trăiesc în seninătate,
ei învață să aibă mintea împăcată.

În ce trăiesc copiii dumneavoastră ?
Dorothy Nolte

P.S.

Dacă copiii trăiesc într-un mediu creativ
Și se formează prin creativitate,
Atunci ei vor fi niște învingători !

Dacă copilului îi dai un profesor creativ,
Atunci el va învăța să învingă prin
creativitate.

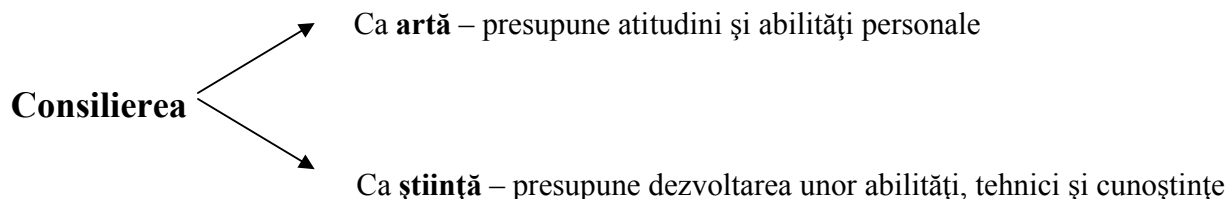
M. Caluschi

Anexa 4

CONSILIEREA

Ce este consilierea ?

Relație interumană dintre o persoană specializată – consilierul – și una sau mai multe persoane. Relația dintre consilier și persoana sau grupul consiliat este una de participare, de colaborare. Aspectul esențial al consilierii este *confidențialitatea și încrederea reciprocă*.

Scopurile consilierii:

- oferirea de informații specializate (metode de învățare eficientă, metode de relaxare);
- clarificarea și definirea problemelor cu care se confruntă persoana sau grupul;
- dezvoltarea personală a unui stil de viață sănătos;
- formarea și dezvoltarea unor componente sănătoase și responsabile;
- asistarea persoanei în criză.

Domeniile generale ale consilierii:

- de prevenție
- de remediere
- de dezvoltare personală

Tipuri de consiliere:

- suportivă
- informațională
- vocațională
- de criză
- pastorală
- educațională
- de dezvoltare personală

Etapele în consilierea educațională:

- identificarea și definirea problemei grupului;
- oferirea de informații privind problema grupului;
- sprijinirea membrilor grupului în identificarea alternativelor de îmbunătățire sau remediere a problemei grupului;
- dezvoltarea abilităților necesare abordării problemei identificate;
- aplicarea soluțiilor selecționate.

Anexa 5

MOLECULA IDENTITARĂ

1) Gen:

a. M

b. F

**5) aparține
unui grup,
unei echipe
DA/NU**

2) VÂRSTA:

a. 18-30 ani

b. 30-45 ani

c. 45-60 ani

**NUME
ȘI
PRENUME**

4)

**a. căsătorit cu/fără
copii**

b. necăsătorit

3) STUDII:

a. medii

b. superioare

Anexa 6

CUNOAȘTEREA ÎN PERECHI (rotativa)

1. Relatați o amintire plăcută din copilărie .
2. Ce recompensă (cea mai importantă) vă acordați ?
3. Câți frați/surori aveți ? Între ce vârste ?
4. Ce ați face într-o zi liberă (fără nici o obligație) ?
5. Care este profesorul dumneavoastră preferat ? De ce ?
6. Aveți încredere în colegi ?
7. Dacă ați avea șansa de a schimba ceva la voi, ce ați alege ? De ce ?
8. Ce sentimente trăiți când veniți la școală ?
9. Care sunt talentele voastre?

Anexa 7

Căsătorit de mai mult de 10 ani	Are un hobby	Are culoarea roșie în vestimentație	Își iubește meseria
Îi place înghețata de ciocolată	Crede în puterea gândirii pozitive	Are ochi căprui	Nu fumează
Are încredere în viitor	Face exerciții fizice de cel puțin 3 ori pe săptămână	Are mai mulți copii	Este fericit că se află la această ședință

Anexa 8

EVALUARE ZILNICĂ

1. Tema prezentată a fost nouă pentru dumneavoastră ?

DA

NU

2. Considerați că limbajul folosit a fost clar pentru dumneavoastră ?

DA

Parțial

NU

Precizați termenii sau conceptele care necesită clarificări suplimentare :

.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Acum mă simt ...

4. Cel mai bun lucru în cadrul acestei activități a fost ...

5. Un lucru care într-adevăr mi-a plăcut a fost ...

6. Care sunt cele mai importante lucruri pe care le-ați învățat azi ?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

7. Ce nu mi-a plăcut este ...

8. Această ședință a fost ...

9. Vreau să știu ...

10. Propun ...

Ședința nr. 2

MAPA ACTIVITĂȚII

1. **a. Domeniul** (linia de program – din cele 6 arii): Școală și comunitate
- b. Activitatea:** Consiliere părinți
- c. Data:**
- d. Consilieri:** prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu
- e. Responsabil:** prof. Magda Culbec

2. Raport financiar:

Nr. Crt.	Categoria de cheltuieli	Buget alocat	Buget consumat	Buget rămas
1.	Consumabile	30	30	-
2.	Protocol	15	15	-
3.	Neprevăzute	2	-	2
4.	Total	47	45	2

3. „Minuta întâlnirii”:

a. Tema propusă: CUNOAȘTERE ȘI AUTOCUNOAȘTERE

b. Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

c. Număr participanți: 15

d. Obiective:

- Cunoașterea, înțelegerea și acceptarea semnificațiilor sociale ale conviețuirii colective.
- Cunoașterea și dezvoltarea capacităților și posibilităților personale prin raportarea la elementele componente și normele grupului.
- Dezvoltarea capacității de percepție socială.
- Dezvoltarea abilităților specifice de orientare, cooperare, competiție și solidaritate.
- Identificarea și dezvoltarea sentimentului de „nevoie de” și de „apartenență la” grup.
- Acceptarea și aplicarea normelor de organizare a grupului și a mediului ambiant specific.
- Creșterea potențialului creativ și competitiv prin cunoașterea și activitatea grupului.

e. Aprecieri, rezultate:

- au fost atinse toate obiectivele propuse;
- părinții au avut o participare activă;
- am reușit să-i determinăm să comunice între ei și cu consilierii;
- prin activitățile propuse, părinții au reușit să se cunoască mai bine, între ei și pe ei înșiși;
- după studierea fișelor de evaluare, am realizat că părinții s-au simțit bine, au recunoscut necesitatea acestor ședințe și au manifestat dorința de a continua.

Ședința nr. 2

CONSILIERE PĂRINȚI

Localitatea: Iași

Școala: „Alec Russo”

Data:

Tema: CUNOAȘTERE ȘI AUTOCUNOAȘTERE

Grup țintă: 15 părinți din clasele: a V a C, a VI a F, a VIII a E

Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

Responsabil: prof. Magda Culbec

Obiective operaționale:

- să se determine implicarea conștientă a fiecărui membru în activități, potrivit capacităților psiho- fiziologice și a aptitudinilor existente;
- să-și exprime liber opiniile;
- să se raporteze adecvat la grupul de apartenență;
- să determine trăirea sentimentului de comuniune de opinii;
- să poată realiza un autoportret expresiv, complet;
- să observe și să descrie portretul partenerului ales.

Competențe: toleranță, empatie, de comportament, de atitudini, sentimente, evaluare internă și externă, asertivitate, încredere în forțele proprii.

Metode utilizate: exercițiu de antrenament creativ, chestionar, explicația, punerea în situație, lucrul în echipă și în perechi.

Resurse:

- **psihologice:** motivația cursului
- **de timp:** 2 ore
- **materiale:** flipchart, markere, fișe de lucru, retroproiector, casetofon, folii.

Modalități de organizare a activității: individual, în perechi, pe grupe.

Desfășurarea activității

Moment organizatoric: consilierii și părinții asigură condițiile pentru o bună desfășurare a activității. Fiecare persoană primește un ecuson, pe care notează numele pe care dorește să-l folosească în timpul activității.

Crearea stării aperceptive, emoționale, a interesului pentru activitate, captarea atenției. Consilierii prezintă poezia „Întâlnirea” (anexa 1).

Declanșarea activității:

- *Pasul 1:* Părinții primesc câte o petală din hârtie pe care trebuie să noteze numele și un cuvânt care să-i caracterizeze (anexa 2). Reconstituirea florii cu ajutorul petalelor pe o foaie de flipchart.
- *Pasul 2:* Pornind de la citirea de către consilieri a povestirii „Munca în echipă” (anexa 3), și de la experiența personală a părinților, se completează normele grupului.
- *Pasul 3:* Rotativa: pentru o bună relaționare între toți membrii grupului, părinții se așează pe scaune față în față și consilierii lansează o întrebare (anexa 4). Părinții răspund în perechi, după care prin voluntariat, răspunsul este făcut public. Înainte de lansarea următoarei întrebări, părinții se rotesc pe scaune, astfel încât fiecare să poată veni în contact cu toți ceilalți părinți.
- *Pasul 4:* Părinții sunt împărțiți în grupe de câte trei și trebuie să reprezinte printr-un desen, pe o foaie de hârtie, următoarele lucruri: instrumentul preferat, culoarea favorită, profesia, activități preferate (hobby-uri). După finalizarea desenelor, părinții sunt întrebați dacă le-a fost greu să își imagineze ce să deseneze și cum se simt după ce lucrarea a fost terminată.
- *Pasul 5:* „Despre mine” – părinții aleg bucăți de hârtie de dimensiuni și culori diferite. Se constituie grupele după culoare și în cadrul acestora, fiecare se caracterizează, pentru fiecare calitate trebuie să rupă o bucată din hârtie.

Transferul concluziilor: La finalul activității, consilierii apreciază aspectele pozitive și negative ale activității părinților, folosind metoda „acvariul”. Activitatea se încheie cu un exercițiu de antrenament creativ. Părinții se așează în cerc și bat din picioare, din ce în ce mai tare, după care la un semnal, se ridică în picioare, ridică mâinile și strigă „yes !”

Evaluarea activității: Consilierii solicită părinților să-și exprime opiniile legate de activitatea desfășurată, cum s-au simțit și să completeze fișa de evaluare.

Anexa 1

Întâlnirea

Azi ne-am întâlnit

Și-am spus „Mă simt confuz” și tu ai întrebat despre încrederea mea în Dumnezeu.

Am spus „Mă enervez” și tu ai citat un verset.

Am spus „Mă doare”. Ai răspuns „Nu te îndoii !”

Am spus „Sunt trist”. Mi-ai răspuns „Bucură-te !”

Ai spus că așa putea să te sun. Am spus că voi încerca.

Ai spus că te vei ruga. Mi-am înăbușit îndoielile.

Ai spus „Lucrurile se vor îmbunătăți”. M-am întrebat „Când ?”

Și la despărțire, mi-ai fluturat un zâmbet.

Azi am vorbit. Nici unul din noi nu a ascultat.

Și deși am vorbit, era liniște.

Nimeni nu a spus „Îmi pasă”.

Azi am discutat.

Și-am spus „Sunt confuz” și tu ai întrebat „În legătură cu ce ?”

Am spus „Mă enervez” și tu ai întrebat „Când ?”

Am spus „Mă doare”. M-ai întrebat „De ce ?”

Am spus „Sunt trist” și tu ai spus „Îmi pasă”.

Ai spus că mă vei căuta. Am spus „Te rog să o faci”.

Ai spus că te vei ruga. Am știut că o vei face.

Ai spus că lucrurile vor merge mai bine. Am încercat să te cred.

Ai spus că există speranță și ai cufundat-o într-o îmbrățișare.

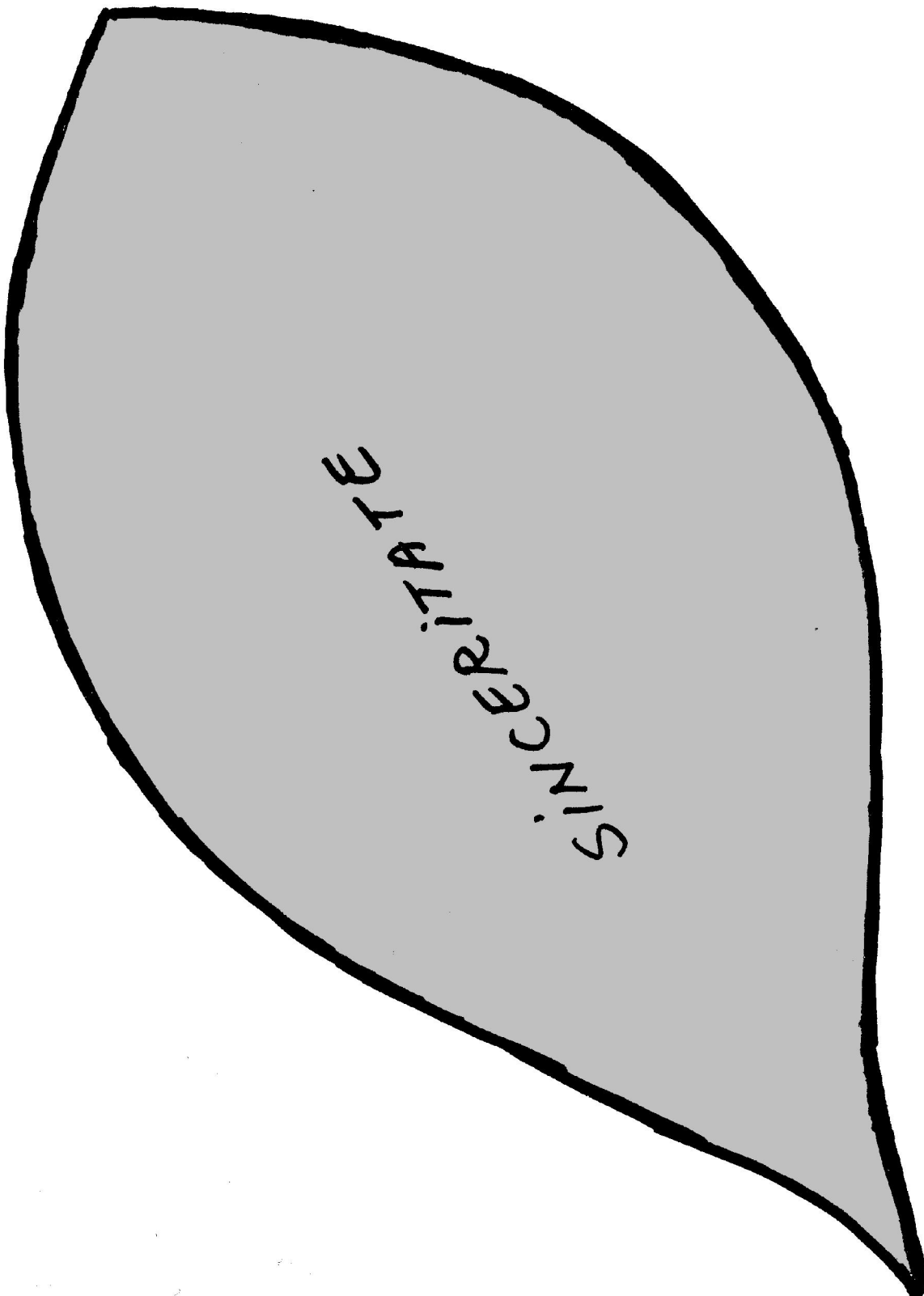
Azi am vorbit. Tu ai ascultat pentru amândoi.

Și pe când discutam a apărut o a treia Voce.

Care a spus „Îmi pasă” cu buzele tale.

Ted Heatherington

Anexa 2

Anexa 3

MUNCA ÎN ECHIPĂ

Patru persoane, pe care le vom numi **TOATĂ LUMEA**, **CINEVA**, **ORICINE** și **NIMENI** lucrează împreună.

Ceva important trebuia făcut și a fost repartizat lui **TOATĂ LUMEA**. **TOATĂ LUMEA** a fost sigur că **CINEVA** o va face. **ORICINE** o putea face, dar **NIMENI** n-a făcut-o.

Din această cauză, **CINEVA** s-a supărat, pentru că era treaba lui **TOATĂ LUMEA**. **TOATĂ LUMEA** a crezut că **ORICINE** putea s-o facă, dar **NIMENI** n-a realizat că **TOATĂ LUMEA** n-o va face.

În final, **TOATĂ LUMEA** a dat vina pe **CINEVA** când **NIMENI** n-a făcut ceea ce **ORICINE** putea face.

Anexa 4

ROTATIVA

1. Care credeți că sunt aptitudinile copilului dvs. ?
2. Ce interese are ?
3. Este sociabil cu cei din jur ?
4. Cum caracterizați relațiile copilului dvs. cu colegii și prietenii ?
5. Copilul dvs. are idee de profesiunea pe care ar vrea s-o exerseze mai târziu ?

Ședința nr. 3

MAPA ACTIVITĂȚII

1. **a. Domeniul** (linia de program – din cele 6 arii): Școală și comunitate
- b. Activitatea:** Consiliere părinți
- c. Data:**
- d. Consilieri:** prof. Ofelia Ionescu, prof. Magdas Culbec, prof. Bogdan Ionescu
- e. Responsabil:** prof. Bogdan Ionescu

2. Raport financiar:

Nr. Crt.	Categoria de cheltuieli	Buget alocat	Buget consumat	Buget rămas
1.	Consumabile	30	30	-
2.	Protocol	15	15	-
3.	Neprevăzute	5	-	5
4.	Total	50	45	5

3. „Minuta întâlnirii”:

a. Tema propusă: IMAGINEA DE SINE

b. Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

c. Număr participanți: 15

d. Obiective:

- conștientizarea rolului imaginii de sine în dezvoltarea armonioasă a copilului;
- identificarea caracteristicilor copiilor cu o imagine de sine scăzută;
- dezvoltarea abilităților de îmbunătățire a stimei de sine a copiilor.

e. Aprecieri, rezultate:

- au fost atinse toate obiectivele propuse;
- participarea activă a părinților;
- am reușit să-i determinăm să-și exprime propriile opinii, experiențe și sentimente;
- toți părinții au înțeles limbajul utilizat;
- au conștientizat rolul formării la copii a unei stime de sine ridicată;
- din fișele de evaluare rezultă că au învățat unii de la ceilalți, au apreciat dialogul purtat între ei și susținut de consilieri, deschidere spre comunicare reală, propun o mediatizare mai bună a acestor ședințe, pentru atragerea și a altor părinți.

Ședința nr. 3

CONSILIERE PĂRINȚI

Localitatea: Iași

Școala: "Alec Russo"

Data:

Tema: IMAGINEA DE SINE

Grup țintă: 15 părinți din clasele: a V a C, a VI a F, a VIII a E

Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

Responsabil: prof. Bogdan Ionescu

Obiective operaționale:

- să cunoască noțiunea de imagine de sine;
- să înțeleagă rolul imaginii de sine în dezvoltarea armonioasă a copilului;
- să recunoască caracteristicile unui copil cu stimă de sine scăzută sau ridicată;
- să găsească modalități de dezvoltare a stimei de sine la copii utilizând propria experiență, din copilărie.

Competențe: toleranță, empatie, de comportament, de atitudini, sentimente, evaluare internă și externă, asertivitate.

Resurse:

- **psihologice:** motivația cursului
- **de timp:** 2 ore
- **materiale:** flipchart, casetofon, markere, fișe de lucru, retroproiector, folii, pahar, scaun.

Modalități de organizare a activității: individual, în perechi, pe grupe.

Desfășurarea activității:

Moment organizatoric: consilierii și părinții asigură condițiile pentru o bună desfășurare a activității. Fiecare persoană primește un ecuson pe care notează numele pe care dorește să-l utilizeze în timpul activității.

Crearea stării apercptive, emoționale, a interesului pentru activitate, captarea atenției. Fiecare membru al grupului primește o fișă individuală, numită „Licitația valorilor” care cuprinde un set de valori pentru care trebuie să liciteze, astfel încât să nu depășească suma de 10 milioane (anexa 1).

Declanșarea activității:

- *Pasul 1:* Consilierii anunță titlul temei și cer părinților să dea o definiție a stimei de sine; consilierii listează răspunsurile și apoi formulează această definiție (anexa 2).

- *Pasul 2:* Se solicită șase voluntari pentru jocul de rol „Scaunul în care te simți bine” (anexa 3). Fiecare voluntar primește un plic ce conține o situație și trebuie să simuleze comportamentul copilului prezentat în situație; să recunoască și să justifice tipul de stimă de sine și să joace un rol (în perechi 1 cu 2, 3 cu 4, 5 cu 6) pentru ocuparea scaunului.

- *Pasul 3:* Se utilizează metoda „recenzie prin rotație”. Părinții formează cinci grupe prin alegerea unei culori. Sunt afișate cinci foi de flipchart cu câte o întrebare. Fiecare grupă trece prin dreptul fiecărei foi și răspunde la întrebare. După terminarea rotației, se discută răspunsurile date, se justifică, pentru a recunoaște un copil cu o stimă de sine ridicată sau scăzută, experiențele părinților (din copilărie) care le-au dezvoltat o stimă de sine ridicată sau scăzută, cum putem dezvolta imaginea de sine a copilului (anexa 4).

Transferul concluziilor: Activitatea se încheie cu un exercițiu de dezvoltare a stimei de sine. Părinții se așează în cerc, primesc un pahar, își imaginează că se află la o petrecere, iar cel care are paharul trebuie să spună un lucru pozitiv despre sine, folosind formulă: „Nu vreau să mă laud, dar cred că ...”

Evaluarea activității: Consilierii solicită părinților să-și exprime opiniile legate de activitatea desfășurată, cum s-au simțit și să completeze fișa de evaluare.

Anexa 1

LICITAȚIA VALORILOR

Imaginați-vă că aveți 10 milioane de lei pentru a achiziționa „obiectele” menționate mai jos:

- Sănătate foarte bună pentru toată viața
- Împlinire profesională
- O viață sexuală foarte bună
- O relație intimă foarte bună
- Bani pentru tot ce-mi doresc
- Resurse financiare pentru o bună educație
- Fericire pentru toți oamenii de lângă mine
- Pace pe planetă
- Posibilitatea de a călători în alte țări
- O viață liniștită, fără griji
- Să dobândesc o înfățișare foarte atrăgătoare

Anexa 2

Ce este imaginea de sine ?

Imaginea de sine este modul în care te simți și gândești, despre calitățile și defectele tale. Abilitatea noastră de a ne evalua corect și realist, de a fi capabili să ne acceptăm așa cum suntem, de a ne cunoaște realist potențialul și limitele personale definește imaginea de sine.

Cum se dezvoltă stima de sine ?

Imaginea de sine se dezvoltă pe parcursul vieții din experiențele pe care le are copilul cu celelalte persoane și din acțiunile pe care le realizează și la care participă. Experiențele din timpul copilăriei au un rol esențial în dezvoltarea imaginii de sine. Astfel, succesele și eșecurile din copilărie precum și modalitățile de reacție a copilului la acestea, definesc imaginea pe care o are copilul despre el. Atitudinile părinților, ale profesorilor, colegilor, fraților (surorilor), prietenilor, rudelor, contribuie la crearea imaginii de sine a copilului.

Încurajarea – modalitate de dezvoltare a stimei de sine a copiilor

Încurajarea este procesul prin care părinții pot dezvolta încrederea și stima de sine a copilului.

Anexa 3

Elevul 1: Eu am o soră. Ea e supărată pe mine și mi-a spus că sunt prost. Și eu cred că sunt prost, dar nu spun asta celorlalți. Părinții îmi spun că nu mă străduiesc prea tare la școală. Dar zău că mă străduiesc, probabil însă, nu destul. Tocmai am aflat că am luat o notă proastă la lucrarea de la matematică. Nu mă simt prea fericit în aceste momente.

Elevul 2: Eu am o soră. Ea crede că sunt foarte deștept. Și eu cred despre mine că sunt deștept. Învăț sârguincios și sunt mândru de mine, chiar dacă nu iau note foarte mari. Știu că am depus întotdeauna tot efortul de care eram capabil. Părinții mei sunt bucuroși că învăț atât de mult. Am luat astăzi o notă bună la istorie.

Elevul 3: Sunt cel mai bun fotbalist din echipă. Fratele meu s-a însurat ieri și întreaga familie este extrem de fericită. Profesoara mi-a spus că sunt un elev foarte bun. Săptămâna trecută am câștigat un premiu pentru desenele mele frumoase.

Elevul 4: Îmi place să citesc și săptămâna trecută am avut destul timp ca să citesc cartea mea preferată. Mă înțeleg foarte bine cu cel mai bun prieten al meu. Am luat o notă proastă la matematică, dar îmi dau seama că pur și simplu nu am talent pentru această materie. Deși am luat o notă proastă, sunt în continuare mulțumit de mine.

Elevul 5: Fiecare râde de mine. Prietenii îmi spun că le pasă de mine, dar nu cred că le place cu adevărat de mine – nu le place chiar deloc. Părinții mei mă întrebă într-una de ce nu iau note la fel de mari ca ale surorii mele. Cred că nu sunt bun de nimic.

Elevul 6: Săptămâna trecută am câștigat un premiu pentru că sunt cel mai arătos băiat din întreaga clasă. Eu însă nu cred că arăt atât de bine. Cred că sunt urât. Părinții îmi spun într-una cât sunt de deștept. Deși am rezultate bune la școală, nu primesc niciodată cele mai bune note din clasă. Prietenii îmi spun că ar vrea să fie ca mine, dar eu nu-mi dau seama de ce ar vrea ei acest lucru.

Anexa 4

ÎNTREBĂRI PENTRU DISCUȚII

1. Cum diferă stima de sine de îngâmfare ?
2. Cum acționează oamenii cu un nivel ridicat al stimei de sine ?
3. Cum vor acționa oamenii cu o stimă de sine ridicată în situația unui conflict ?
4. Cum vor acționa oamenii cu o stimă de sine scăzută în cazul unui conflict ?
5. Cum acționează oamenii care au o stimă de sine scăzută ?
6. Credeți că un bătaș are o stimă de sine ridicată sau scăzută ? De ce ?
7. Ce se întâmplă când doi oameni, având fiecare un respect de sine ridicat, ajung într-o situație de conflict ? Oare cum vor proceda ei în mod tipic pentru a rezolva conflictul ?
8. Ce se întâmplă când doi oameni, având fiecare stimă de sine scăzută, ajung într-o situație de conflict ? Oare cum vor proceda pentru a rezolva conflictul ?
9. Cum ar putea cineva cu o stimă de sine scăzută să se simtă important sau deosebit ?
10. Ce fel de lucruri faci ca să fii mulțumit de tine ?

Ședința nr. 4

MAPA ACTIVITĂȚII

1. **a. Domeniul** (linia de program – din cele 6 arii): Școală și comunitate
- b. Activitatea:** Consiliere părinți
- c. Data:**
- d. Consilieri:** prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu
- e. Responsabil:** prof. Ofelia Ionescu

2. Raport financiar:

Nr. Crt.	Categoria de cheltuieli	Buget alocat	Buget consumat	Buget rămas
1.	Consumabile	30	30	-
2.	Protocol	15	15	-
3.	Neprevăzute	3	-	3
4.	Total	48	45	3

3. „Minuta întâlnirii”:

a. Tema propusă: COMUNICAREA ÎN FAMILIE (1)

b. Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

c. Număr participanți: 15

d. Obiective:

- definirea elementelor de comunicare între părinți și copii;
- identificarea barierelor de comunicare între părinți și copii;
- dezvoltarea abilităților de îmbunătățire a comunicării dintre părinți și copii.

e. Aprecieri, rezultate:

- părinții au înțeles limbajul utilizat;
- părinții consideră ce seminarul este eficient, antrenant, au învățat lucruri noi despre comunicarea cu copiii;
- au fost mulțumiți de prestația consilierilor;
- propun discutarea acestei teme și cu copiii, să participe mai mulți părinți;
- doresc să știe mai multe lucruri despre această temă, să continue discuțiile și să-și împărtășească din experiențele personale;
- părinții s-au lăsat antrenați în activitate, au lucrat și colaborat foarte bine între ei, au început să fie mai deschiși, să aibă mai puține rețineri.

Ședința nr. 4

CONSILIERE PĂRINȚI

Localitatea: Iași

Școala: „Alecu Russo”

Data:

Tema: COMUNICAREA ÎN FAMILIE (1)

Grup țintă: 15 părinți din clasele a V a C, a VI a F, a VIII a E

Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

Responsabil: prof. Ofelia Ionescu

Obiective operaționale:

- să definească elementele de comunicare între părinți și copii;
- să identifice barierele de comunicare între părinți și copii;
- să-și dezvolte abilități de îmbunătățire a comunicării dintre părinți și copii;
- să identifice crizele familiei;
- să protejeze și să-și dorească integritatea familiei;
- să fie conștient de limitele dependenței și independenței membrilor dintr-o familie;
- să fie capabil să-și rezolve conflictele personale și să adopte decizii adecvate situațiilor.

Competențe: toleranță, empatie, de comportament, de atitudini, sentimente, evaluare internă și externă, asertivitate.

Metode utilizate: exercițiu de antrenament creativ, dezbateră, prelegerea interactivă, jocul de rol (prin crearea unui dialog – după o imagine dată), metoda 6-3-5, exersarea răspunsurilor închise și deschise.

Resurse:

- **psihologice:** motivația cursului
- **de timp:** 2 ore
- **materiale:** flipchart, casetofon, markere, fișe de lucru, retroproiector, folii.

Modalități de organizare a activității: individual, în perechi, pe grupe.

Desfășurarea activității:

Moment organizatoric: consilierii și părinții asigură condițiile pentru o bună desfășurare a activității. Fiecare persoană primește un ecuson pe care își notează numele pe care dorește să-l folosească în timpul activității.

Crearea stării aperceptive, emoționale, a interesului pentru activitate, captarea atenției. Fiecare membru al grupului primește o fișă individuală în care trebuie să recunoască stări afective după poziția corpului (anexa 1).

Declanșarea activității:

- *Pasul 1:* Consilierii citesc textul unei poezii (anexa 2) care sugerează tema seminarului și pașii de dezbateri.

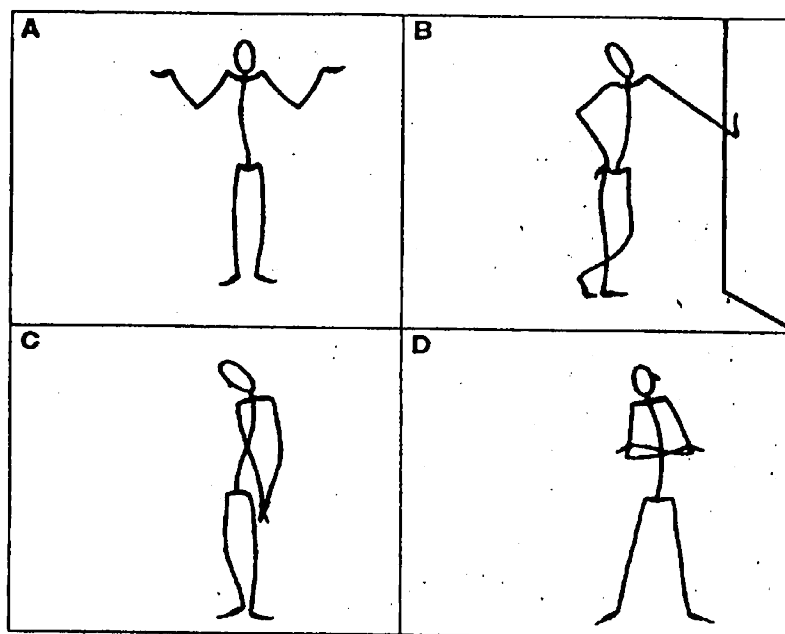
- *Pasul 2:* Părinții primesc o imagine și se grupează în perechi pentru a imagina un dialog între copii și între părinți, după imagine. Se solicită, prin voluntariat, să interpreteze rolurile (anexa 3).

- *Pasul 3:* Prin dezbateri se listează semnificația conceptului de comunicare părinți – copii, așa cum este percepută de către părinți. Consilierii prezintă principiile comunicării în familie (anexa 4). Utilizând metoda 6-3-5, părinții împărțiți în grupe, listează barierele de comunicare părinți – copii. Se dezbate fiecare problemă ridicată de părinți. Pornind de la aceste probleme se găsesc strategiile de îmbunătățire a comunicării.

Transferul concluziilor: Activitatea se încheie cu completarea unei fișe individuale ce conține replici ale copiilor pentru care părinții trebuie să găsească răspunsuri închise și deschise. Prin voluntariat se citesc astfel de răspunsuri și se dezbate.

Evaluarea activității: Consilierii solicită părinților să-și exprime opiniile legate de activitatea desfășurată, cum s-au simțit și să completeze fișa de evaluare.

Anexa 1

- poziția corpului

Care dintre următoarele adjective descriu fiecare poziție :

surprins

limid

rușinos

agitat

resemnat

dezinteresat

automulțumit

dominant

modest

furios

îndoleinic

nepăsător

suspicios

atotștitor

nehotărât

mândru

trist

povestind

întrebător

Anexa 2

A iubi nu înseamnă a-ți dăruia bogățiile
Ci a descoperi celorlalți propriile lor bogății,
Talentele, darurile și valoarea lor,
Înseamnă a avea încredere în ei și în posibilitatea lor
De a crește spiritual.
Este deci important să ne apropiem de oameni
În suferința și în simplitatea lor,
Cu blândete,
Cu multă blândete,
Fără să ne impunem lor
Ci, dimpotrivă, să-i acceptăm, cu umilință și respect,
Așa cum sunt ei.

Jean Vanier

Anexa 3

Anexa 4

PRINCIPII ALE COMUNICĂRII

- Comunicarea începe prin *ascultarea* a ceea ce încearcă să ne spună copilul.
- Ascultarea implică stabilirea unui contact vizual și o postură care să indice ascultarea.
- Evitarea criticii, a amenințării, a „târguirilor”, a ridicularizării, a judecării, a moralizării.
- Tratarea copilului într-un mod similar tratării celui mai bun prieten al tău.
- Respectul mutual implică acceptarea emoțiilor și sentimentelor copilului.
- Ascultarea activă înseamnă comunicarea copilului a ceea ce ai înțeles din afirmațiile făcute de el.
- *Învățarea utilizării răspunsurilor deschise.*
- *Evitarea răspunsurilor închise* – acestea pot însemna ignorarea emoțiilor și dorințelor copilului.
- Sprijină copilul în dezvoltarea abilităților de comunicare. Nu-i impune soluțiile tale.

Anexa 5

COMUNICAREA ÎN FAMILIE

Remarca copilului	Răspunsuri închise	Răspunsuri deschise
Nu vreau să merg la culcare. Este prea devreme.		
Nu-mi place mâncarea !		
Profesoara noastră este o ciudată		
Nu mă îmbrac așa. Colegii mei vor râde de mine !		
Nu vreau să merg la școală astăzi. Marius este rău !		

Ședința nr. 5

MAPA ACTIVITĂȚII

1. **a. Domeniul** (linia de program – din cele 6 arii): Școală și comunitate
- b. Activitatea:** Consiliere părinți
- c. Data:**
- d. Consilieri:** prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu
- e. Responsabil:** prof. Magda Culbec

2. Raport financiar:

Nr. Crt.	Categoria de cheltuieli	Buget alocat	Buget consumat	Buget rămas
1.	Consumabile	30	30	-
2.	Protocol	15	15	-
3.	Neprevăzute	4	-	4
4.	Total	49	45	4

3. „Minuta întâlnirii”:

a. Tema propusă: COMUNICAREA ÎN FAMILIE (2)

b. Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

c. Număr participanți: 15

d. Obiective:

- soluții pentru îmbunătățirea comunicării părinți – copii;
- exersarea răspunsurilor deschise;
- dezvoltarea abilităților de ascultare activă.

e. Aprecieri, rezultate:

- părinții au înțeles limbajul utilizat;
- consideră că seminarul este eficient, antrenant, au învățat lucruri noi legate de comunicarea părinți copii;
- doresc să continue discuțiile și să-și împărtășească din experiențele personale.
- au lucrat și colaborat bine între ei.

Ședința nr. 5

CONSILIERE PĂRINȚI

Localitatea: Iași

Școala: „Alecu Russo”

Data:

Tema: COMUNICAREA ÎN FAMILIE (2)

Grup țintă: 15 părinți din clasele a V a C, a VI a F, a VIII a E

Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

Responsabil: prof. Magda Culbec

Obiective operaționale:

- să găsească soluții de îmbunătățire a comunicării cu copiii;
- să exerseze răspunsurile deschise;
- să conștientizeze necesitatea ascultării active.

Competențe: empatie, de comportament, de atitudini, sentimente, asertivitate, autocunoaștere.

Metode utilizate: exercițiul de antrenament creativ, dezbaterea, chestionare, desen.

Resurse:

- **psihologice:** motivația cursului
- **de timp:** 2 ore
- **materiale:** casetofon, aparat video, flipchart, markere, creioane colorate, fișe de lucru.

Modalități de organizare a activității: individual, în perechi.

Desfășurarea activității:

Moment organizatoric: consilierii și părinții asigură condițiile pentru o bună desfășurare a activității. Fiecare persoană primește un ecuson pe care notează numele pe care dorește să-l folosească în timpul activității.

Crearea stării aperceptive, emoționale, a interesului pentru activitate, captarea atenției: exercițiu de cunoaștere interpersonală „Atenție pozitivă”. Fiecare părinte trebuie să scrie o calitate despre ceilalți, pe foaia ținută de fiecare, pe spate.

Declanșarea activității:

- *Pasul 1:* Exercițiu de antrenament creativ: se cere părinților să compună o poezie, având ca temă comunicarea, după următoarele instrucțiuni: versul 1 – cuvântul cheie (comunicare) ; versul 2 - două adjective pentru acest cuvânt; versul 3 – trei verbe care sugerează ce au realizat practic la ședința de comunicare; versul 4 – o propoziție despre comunicare; versul 5 – un cuvânt ca o concluzie.

- *Pasul 2:* Consilierii prezintă pe aparatul video un fragment dintr-un film și îl supun dezbaterilor.

- *Pasul 3:* Ce spun copiii despre comunicarea cu părinții? – discuții pe marginea chestionarelor aplicate elevilor (anexa 1).

- *Pasul 4:* soluții pentru îmbunătățirea comunicării părinți – copii. Consilierii listează soluțiile găsite de părinți.

- *Pasul 5:* Exercițiul „Muntele”. Muntele reprezintă sufletul copilului și părinții trebuie să reprezinte prin desen drumul spre vârful muntelui.

Transferul concluziilor: Consilierii solicită părinților să completeze chestionarul „Ești un bun ascultător ?” (anexa 2)

Evaluarea activității: Consilierii prezintă părinților Lista expresiilor ucigașe și pe cea a frazelor inhibitorii și solicită părinților să-și exprime opiniile legate de activitatea desfășurată, cum s-au simțit și să completeze fișa de evaluare.

Anexa 1

CHESTIONAR PENTRU ELEVI

1. Credeți că trebuie să fiți pedepsiți de părinți ? De ce ?
2. Ce fel de pedepse primiți de la părinți ?
3. Dau rezultate aceste pedepse ?
4. Cum ar trebui să fiți pedepsiți de către părinți ?

Anexa 2

SUNTEȚI UN BUN ASCULTĂTOR ?

Răspundeți cu DA sau NU

1. Într-o încăpere vă plasați astfel încât să fiți sigur că veți auzi clar ?
2. Ascultați pentru a vă verifica sentimentele, ideile, faptele ?
3. Nu țineți cont de modul în care arată un vorbitor și sunteți atent doar la ideile pe care le prezintă ?
4. Priviți către vorbitor și ascultați ce spune el ?
5. Țineți seama de propriile concepții și sentimente când judecați mesajul celui care vorbește ?
6. Sunteți atent permanent la temă și urmăriți șirul de idei care este prezentat ?
7. Încercați să înțelegeți logica și raționamentele celor ce s-au spus ?
8. Vă întrerupeți ascultarea când auziți o părere pe care dvs. o considerați greșită ?
9. În discuții, permiteți interlocutorului să aibă ultimul cuvânt ?
10. Încercați să fiți sigur că luați în considerare și punctul de vedere al celeilalte persoane înainte de a comenta, a răspunde sau a nu fi de acord ?

Anexa nr. 3

LISTA EXPRESIILOR UCIGAȘE

N-am mai făcut ...

Nu merge ...

Nu avem timp ...

Nu avem mână de lucru ...

Nu este prevăzut în buget ...

Am mai încercat asta ...

Nu suntem pregătiți pentru ...

În teorie văd eu că se poate, dar ia să văd în practică ...

Prea academic ...

Prea demodat ...

Osă discutăm despre asta altădată ...

Nu ați înțeles despre ce este vorba ...

Întreprinderea noastră este prea mică pentru aceasta ...

Întreprinderea noastră este prea importantă pentru asta ...

Avem prea multe proiecte în momentul de față ...

Mai întâi să prospectăm piața ...

Dacă de 20 de ani merge așa înseamnă că este bună ...

Tot ce pot să spun este că nu se poate ...

Să ne gândim bine și să lăsăm timpul să hotărască ...

Nu „ține” la mine ...

Beneficiarii nu vor accepta ...

Niciodată n-ai să convingi direcțiunea să accepte asta ...

N-o luați așa repede ...

De ce este nevoie de ceva nou în momentul de față ?

Vom trăi și vom vedea ...

Iată-ne ajunși de unde am plecat ...

Să o vedem pe hârtie ...

Niciodată noi n-am mai pus problema în felul acesta ...

Cere multă bătaie de cap ...

Anexa 4

LISTA FRAZELOR INHIBITORII

Nu avem timpul

Avem prea multe lucruri de făcut în prezent

S-a mai încercat și nu se poate

Deși este o idee bună sunt sigur că nu se poate realiza

Să mai așteptăm și vom vedea

E clar că nu o să ne sprijine nimeni

E absurd

Nu vom fi luați în serios

Să reflectăm bine și vom vedea

Este contrar obiceiurilor

Șansele de reușită sunt foarte mici

Este deja târziu să ne gândim la așa ceva

Nu suntem pregătiți pentru așa ceva

Te asigur că nu va ieși nimic

Ședința nr. 6

MAPA ACTIVITĂȚII

1. **a. Domeniul** (linia de program – din cele 6 arii): Școală și comunitate
- b. Activitatea:** Consiliere părinți
- c. Data:**
- d. Consilieri:** prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu
- e. Responsabil:** prof. Bogdan Ionescu

2. Raport financiar:

Nr. Crt.	Categoria de cheltuieli	Buget alocat	Buget consumat	Buget rămas
1.	Consumabile	30	30	-
2.	Protocol	15	15	-
3.	Neprevăzuta	2	-	2
4.	Total	47	45	2

3. „Minuta întâlnirii”:

a. Tema propusă: Asertivitatea

b. Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

c. Număr de participanți: 15

d. Obiective:

- înțelegerea noțiunii de asertivitate;
- cunoașterea drepturilor asertive;
- dezvoltarea abilităților de învățare a limbajului responsabilității

e. Aprecieri, rezultate:

- au fost atinse toate obiectivele;
- participarea activă a părinților;
- părinții și-au exprimat liber opiniile și sentimentele;
- din fișele de evaluare reiese că au apreciat modul în care au fost abordate problemele ;
- atmosfera de lucru a fost degajată, relaxantă ceea ce a permis un dialog sincer.

Ședința nr. 6

CONSILIERE PĂRINȚI

Localitatea: Iași

Școala: „Alec Russo”

Data:

Tema: ASERTIVITATEA

Grup țintă: 15 părinți din clasele a V a C, a VI a F, a VIII a E

Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

Responsabil: prof. Bogdan Ionescu

Obiective operaționale:

- înțelegerea noțiunii de asertivitate;
- cunoașterea drepturilor asertive;
- dezvoltarea abilităților de învățare a limbajului responsabilității.

Competențe: asertivitatea, empatia, de comportament, de atitudine, sentimente, trăiri.

Metode utilizate: exercițiu de antrenament creativ, exercițiu de autocunoaștere,

Resurse:

- **psihologice:** motivația cursului
- **de timp:** 2 ore
- **materiale:** casetofon, flipchart, markere, hârtie glace, foarfece, lipici, folii, retroproiector

Modalități de organizare a activității: individual, în perechi, pe grupe

Desfășurarea activității:

Moment organizatoric: consilierii și părinții asigură condițiile pentru o bună desfășurare a activității. Fiecare persoană primește un ecuson pe care își notează numele pe care dorește să-l folosească în timpul activității.

Crearea stării apercetive, emoționale, a interesului pentru activitate, captarea atenției. Consilierii citesc „Legile copilului „ (anexa 1)

Declanșarea activității:

- *Pasul 1:* Exercițiu de cunoaștere interpersonală: „Fereastra” (anexa 2).
- *Pasul 2:* Chestionar „Ce mă ajută când simt că sunt ...” (anexa 3).
- *Pasul 3:* Consilierii definesc noțiunea de asertivitate și prezintă drepturile asertive (anexa 4).
- *Pasul 4:* Exercițiu de antrenament creativ „Limbajul responsabilității” – în echipe (anexa 5).

Transferul concluziilor: Consilierii solicită părinților să-și exerseze drepturile asertive, în perechi, comentând imaginea (anexa 6).

Evaluarea activității: Consilierii solicită părinților să-și exprime impresiile legate de activitate și temă, cum s-au simțit și să completeze fișa de evaluare.

Anexa 1

„LEGILE COPILULUI”

NU MĂ RĂSFĂȚA !

NU-ȚI FIE TEAMĂ SĂ FII FERM CU MINE !

NU FOLOSI FORȚA CU MINE !

NU FI INCONSECVENT !

NU-MI FACE PROMISIUNI !

**NU RĂSPUNDE PROVOCĂRILOR MELE ATUNCI CÂND SPUN SAU FAC LUCRURI CARE
TE SUPĂRĂ !**

NU TE SUPĂRA PREA TARE CÂND ÎȚI SPUN „TE URĂSC „!

NU MĂ FACE SĂ MĂ SIMT MAI MIC DECÂT SUNT !

NU FACE ÎN LOCUL MEU NIMIC DIN CEEA CE AȘ PUTEA SĂ FAC SINGUR !

NU-MI MENAJA „RELELE OBICEIURI” !

NU MĂ CORECTA ÎN PUBLIC !

NU ÎNCERCA SĂ DISCUȚI COMPORTAMENTUL MEU ÎN FEBRA CONFLICTULUI !

NU ÎNCERCA SĂ-MI ȚII PREDICI !

NU MĂ FACE SĂ SIMT CĂ GREȘELILE MELE SUNT PĂCATE !

NU MĂ CICĂLI !

NU-MI CERE EXPLICAȚII PENTRU COMPORTĂRILE MELE GREȘITE !

NU MĂ PEDEPSI PREA TARE !

NU UITA CĂ-MI PLACE SĂ EXPERIMENTEZ !

NU MĂ FERI DE CONSECINȚE !

NU BĂGA PREA MULT ÎN SEAMĂ INDISPOZIȚIILE MELE !

NU MĂ RESPINGE CÂND PUN ÎNTREBĂRI CINSTITE !

Anexa 2

FEREASTRA

FEREASTRA DESCHISĂ
(știu despre mine și toți
ceilalți știu despre mine)

FEREASTRA ASCUNSĂ
(știu despre mine dar nu
vreau să se știe)

FEREASTRA NECUNOSCUTĂ
(nu știu nici eu, nici ceilalți)

FEREASTRA OARBĂ
(imaginea celorlalți despre mine
pe care eu nu o cunosc)

Anexa 3

CE MĂ AJUTĂ CÂND SIMT CĂ SUNT ...

Când mă simt ... Ce mă ajută ...(cum mă ajut eu pe mine) Ce tip de ajutor aş putea primi de la ceilalți...

Nervos
Agitat
mi-e frică
trist
neliniștit
nemulțumit
...
...
...

Ce fel de ajutor aş putea primi de la alte persoane dacă sunt într-un moment de stres și aş dori să mă simt bine

.....
.....
.....

Care sunt persoanele care mă pot ajuta când am nevoie de ajutor pentru a mă simți bine

.....
.....
.....

Scrie ce simți în următoarele situații ...

... ajuți pe cineva care este trist sau nemulțumit de el

... încerci să ajuți pe cineva dar acesta te respinge

... ai dori să ajuți pe cineva dar nu știi cum

...
...
...
...

Describe un moment sau o situație de stres pe care l-ai trăit în ultimul timp . Te-a ajutat cineva să te simți mai bine ? (Dacă nu vrei să scrii despre tine, scrie despre un prieten, cunoscut care a avut nevoie de ajutor într-o situație de stres).

.....
.....

Anexa 4

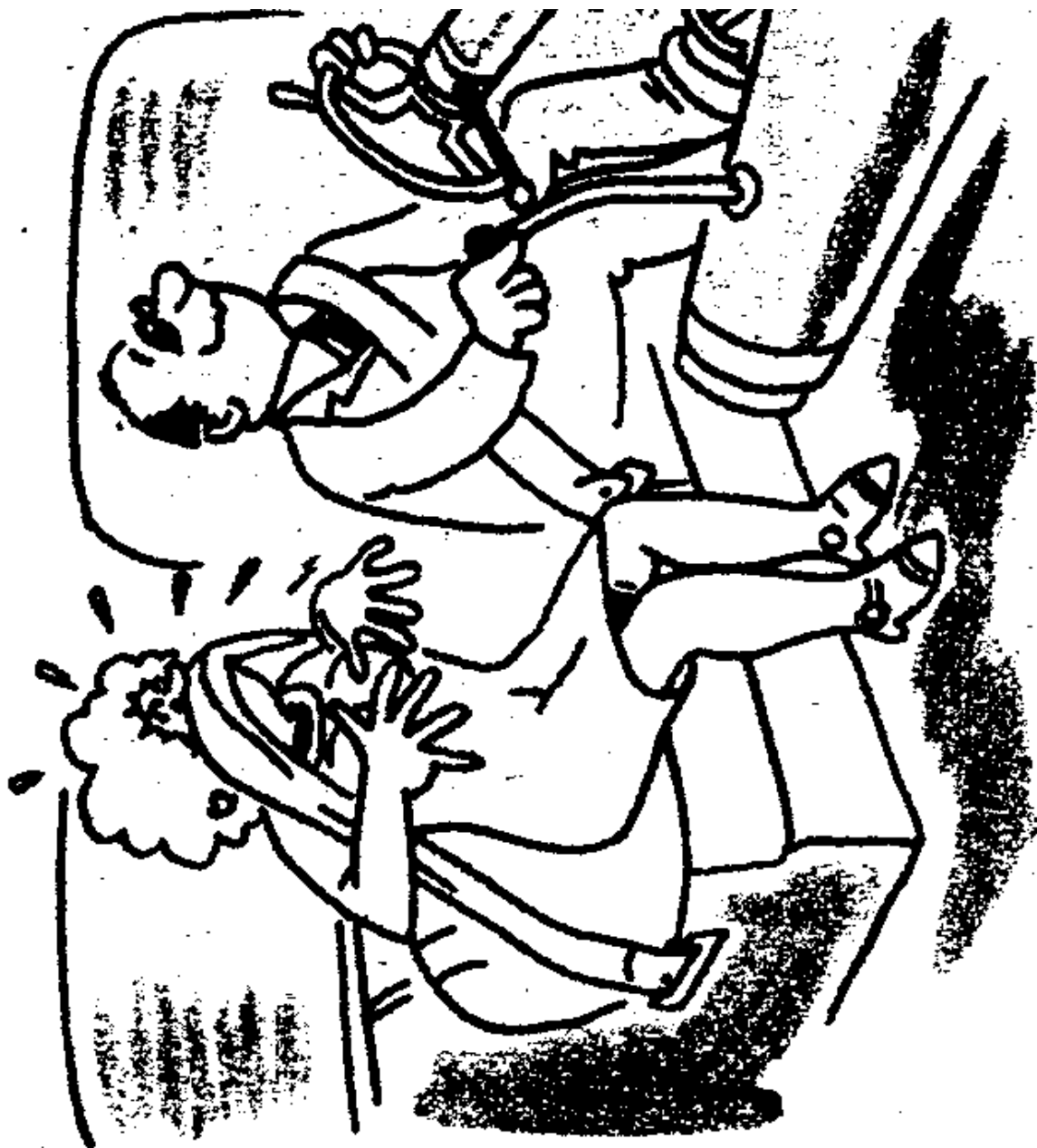
ASERTIVITATEA

Asertivitatea este abilitatea de a ne exprima emoțiile și convingerile fără a afecta și ataca drepturile celorlalți.

Drepturile asertive:

- Dreptul de a decide care sunt scopurile și prioritățile noastre.
- Dreptul de a avea valori, convingeri, opinii proprii.
- Dreptul de a nu justifica și a nu da explicații privind viața ta.
- Dreptul de a spune celorlalți cum ai dori să se comporte cu tine.
- Dreptul de a te exprima fără să-l rănești pe celălalt.
- Dreptul de a spune NU sau NU ȘTIU sau NU ÎNȚELEG sau NU MĂ INTERESEAZĂ.
- Dreptul de a cere informații și ajutor.
- Dreptul de a face greșeli, de a te răzgândi.
- Dreptul de a fi acceptat ca imperfect.
- Dreptul de a avea uneori performanțe mai scăzute decât potențialul tău.
- Dreptul de a avea relații de prietenie cu persoane cu care te simți confortabil.
- Dreptul de a-ți schimba prietenii.
- Dreptul de a te schimba, de a-ți dezvolta viața așa cum dorești.

LIMBAJUL RESPONSABILITĂȚII

Ședința nr. 7

MAPA ACTIVITĂȚII

1. **a. Domeniul** (linia de program – din cele 6 arii): Școală și comunitate
- b. Activitatea:** Consiliere părinți
- c. Data:**
- d. Consilieri:** prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu
- e. Responsabil:** prof. Ofelia Ionescu

2. Raport financiar:

Nr. Crt.	Categoria de cheltuieli	Buget alocat	Buget consumat	Buget rămas
1.	Consumabile	30	30	-
2.	Protocol	15	15	-
3.	Neprevăzute	3	-	3
4.	Total	48	45	3

3. „Minuta întâlnirii”:

a. Tema propusă: DISCIPLINĂ ȘI PEDEAPSĂ

b. Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

c. Număr de participanți: 15

d. Obiective:

- conștientizarea diferențelor dintre disciplină și pedeapsă;
- dezvoltarea abilităților de aplicare a disciplinei;
- valorizarea pozitivă a diversității formelor de pedeapsă.

e. Aprecieri, rezultate:

- au fost atinse toate obiectivele propuse;
- participarea activă a părinților, care și-au exprimat clar opiniile, sentimentele;
- toți părinții consideră că limbajul folosit a fost clar;
- părinții au înțeles consecințele negative ale plecării de acasă a copilului;
- din fișele de evaluare reiese că au apreciat modul în care a fost pusă problema pedepsei, precum și demonstrarea faptului că fiecare este unic în felul său; părinții susțin că, la finalul acestei ședințe se simt relaxați, mai înțelepți, mai bine, pentru că atmosfera de lucru a fost deschisă spre dialog, purtat de ei și susținut de consilieri; propun să se continue această temă de mare interes pentru ei.

Ședința nr. 7

CONSILIERE PĂRINȚI

Localitatea: Iași

Școala: „Alec Russo”

Data:

Tema: DISCIPLINĂ ȘI PEDEAPSĂ

Grup țintă: 15 părinți din clasele a V a C, a VI a F, a VIII a E

Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

Responsabil: prof. Ofelia Ionescu

Obiective operaționale:

- să identifice deosebiri și asemănări între oameni;
- să valorizeze pozitiv diversitatea;
- să conștientizeze riscurile, consecințele negative ale abandonării familiei de către copii;
- să găsească modalități de determinare a copilului de a renunța la părăsirea familiei.

Competențe: empatia, de comportament, de atitudini, sentimente, asertivitate.

Metode utilizate: joc de rol, exercițiu de antrenament creativ, chestionar.

Resurse:

- **psihologice:** motivația cursului
- **de timp:** 2 ore
- **materiale:** casetofon, flipchart, markere, fișe de lucru, o bucată de sfoară.

Modalități de organizare a activității: individual, pe grupe.

Desfășurarea activității:

Moment organizatoric: consilierii și părinții asigură condițiile pentru o bună desfășurare a activității. Fiecare persoană primește un ecuson pe care notează numele pe care dorește să-l folosească în timpul activității.

Crearea stării apercetive, emoționale, a interesului pentru activitate, captarea atenției. Pentru început, se realizează un exercițiu de încălzire: „De aceeași parte a drumului” – se așează o bucată de sfoară, care reprezintă drumul. Vor fi numite diferite calități, iar părinții care au aceste calități, vor trece de partea dreaptă a drumului, iar cei care nu le au vor trece de partea stângă a drumului. Părinții trec de partea dreaptă a drumului, dacă: le place să cânte, locuiesc aproape de școală, sunt obosiți, fumează. La sfârșitul acestui exercițiu, sunt întrebați dacă au fost, de aceeași parte a drumului, tot timpul aceleași persoane. Acest exercițiu scoate în evidență faptul că între oameni există asemănări și deosebiri, dar și că suntem unici.

Declanșarea activității:

- *Pasul 1:* Consilierii cer părinților să completeze chestionarul de asertivitate (anexa 1) pentru reactualizarea cunoștințelor dobândite la ședința precedentă.
- *Pasul 2:* Se anunță titlul temei și fiecare părinte primește câte o foaie pe care este scrisă o poveste (anexa 2), pe care trebuie să o citească și să-i creeze un final. Consilierii stabilesc cele patru grupe: păsări, flori, stele, copaci. Timp de cinci minute fiecare grupă realizează o siglă care să o reprezintă. Se precizează sarcina de lucru: fetița se hotărăște să se întoarcă acasă după ce a stat de vorbă cu păsările, florile, stelele, copacii. Părinții trebuie să noteze răspunsul acestora. Raportorul fiecărei grupe prezintă răspunsul, apoi sunt listate consecințele negative, în situația în care fetița nu se întoarce acasă. Răspunsurile părinților sunt comparate cu cele ale copiilor.
- *Pasul 3:* Consilierii listează răspunsurile părinților la întrebarea: „Ce ați face dacă copilul dumneavoastră ar fugi de acasă ?”

Transferul concluziilor: Activitatea se încheie cu un exercițiu de conștientizare a comportamentelor diferite, interpretărilor diferite ale oamenilor. Se îndoaie o foaie de hârtie în două, se rupe colțul din dreapta sus și se continuă de trei ori în același mod, apoi se desface foaia și persoanele care au obținut aceeași formă se grupează.

Evaluarea activității: Consilierii solicită părinților să-și exprime opiniile legate de activitatea desfășurată, cum s-au simțit și să completeze fișa de evaluare.

Anexa 1

CHESTIONAR DE ASERTIVITATE

- Pot să-mi exprim cinstit sentimentele
- Pot să spun Nu fără să mă acuz sau să mă simt vinovată
- Pot să recunosc când sunt supărată
- Încerc să gădesc cauza supărării mele
- Aștept să cunosc toate faptele înainte de a lua o decizie
- „Critic” comportamentul unei persoane și nu persoana
- Îmi asum responsabilitatea pentru sentimentele mele în loc să învinuiesc pe alții
- Reușesc să-mi exprim atât sentimentele pozitive cât și pe cele negative
- Când spun cum mă simt, nu-i jicnesc pe ceilalți
- Când nu sunt de acord cu altcineva nu uzez de agresiuni verbale
- Reușesc să gădesc soluții pentru probleme și nu stau să mă plâng
- Respect drepturile celorlalți când mi le exprim pe ale mele

Anexa 2

POVESTE

A fost odată o fetiță de împărat căreia îi plăcea să se joace, să se bucure de cântecul păsărilor și să asculte poveștile spuse de tatăl ei, Împăratul.

Dar, într-o zi, Împăratul muri, întreaga împărăție rămânând în grija Împărătesei.

Fetița de împărat deveni din ce în ce mai tristă, ducând dorul poveștilor spuse de tatăl ei. Într-una din zile, fără să spună la nimeni, pleacă de acasă. După ce străbătu dealuri și văi, ape și câmpii, obosită, plângând, adormi sub un copac. În vis, o zână bună îi șopti că va fi din nou fericită dacă în zori va asculta ce-i vor spune păsările, florile, stelele și copacii.

Ședința nr. 8

MAPA ACTIVITĂȚII

1. **a. Domeniul** (linia de program – din cele 6 arii): Școală și comunitate
- b. Activitatea:** Consiliere părinți
- c. Data:**
- d. Consilieri:** prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu
- e. Responsabil:** prof. Magda Culbec

2. Raport financiar:

Nr. Crt.	Categoria de cheltuieli	Buget alocat	Buget cheltuit	Buget rămas
1.	Consumabile	30	30	-
2.	Protocol	15	15	-
3.	Neprevăzute	4	-	4
4.	Total	49	45	4

3. „Minuta întâlnirii”:

a. Tema propusă: DISCIPLINĂ ȘI PEDEAPSĂ

b. Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

c. Număr participanți: 15

d. Obiective:

- conștientizarea diferențelor dintre disciplină și pedeapsă
- dezvoltarea abilităților de aplicare a disciplinei.

e. Aprecieri, rezultate:

- părinții au înțeles limbajul utilizat;
- consideră că seminarul este eficient, antrenant, au învățat lucruri noi despre comunicarea cu copiii;
- au fost mulțumiți de prestația consilierilor;
- propun discutarea acestei teme și cu copiii, să participe mai mulți părinți;
- doresc să știe mai multe lucruri despre această temă, să continue discuțiile și să-și împărtășească din experiențele personale;
- părinții s-au lăsat antrenați în activitate, au lucrat și colaborat foarte bine între ei, au început să fie mai deschiși, să aibă mai puține rețineri.

Ședința nr. 8

CONSILIERE PĂRINȚI

Localitatea: Iași

Școala: „Alec Russo”

Data:

Tema: DISCIPLINĂ ȘI PEDEAPSĂ

Grup țintă: 15 părinți din clasele a V a C, a VI a F, a VIII a E

Consilieri: prof. Ofelia Ionescu, prof. Magda Culbec, prof. Bogdan Ionescu

Responsabil: prof. Magda Culbec

Obiective operaționale:

- să realizeze diferențele între un răspuns de disciplină și unul de pedeapsă;
- să găsească mijloacele care să ducă la diminuarea situațiilor în care se apelează la insulte, jicniri, calomnii;
- să exerseze situații în care să aplice disciplina și pedeapsă;
- să sesizeze aspectele pozitive ale unei discipline corecte și efectele negative ale pedepselor.

Competențe: toleranță, empatie, de comportament, de atitudini, sentimente, evaluare internă și externă, asertivitate.

Metode utilizate: exercițiul de antrenament creativ, dezbaterea, recenzia prin rotație, jocul de rol, chestionar, explicația, punerea în situație, lucrul în echipă.

Resurse:

- **psihologice:** motivația cursului
- **de timp:** 2 ore
- **materiale:** casetofon, flipchart, markere, fișe de lucru, retroproiector, folii

Modalități de organizare a activității: individual, în perechi, pe grupe.

Desfășurarea activității:

Moment organizatoric: consilierii și părinții asigură condițiile pentru o bună desfășurare a activității. Fiecare persoană primește un ecuson pe care notează numele pe care dorește să-l folosească în timpul activității.

Crearea stării apercetive, emoționale, a interesului pentru activitate, captarea atenției. Părinții primesc o fișă „Lista descrierilor” pe care vor marca la începutul și la finalul activității cuvintele care descriu cel mai bine starea emoțională (anexa 1).

Declanșarea activității:

- *Pasul 1:* Exercițiu de antrenament creativ: părinții se așează în cerc, unul în spatele celuilalt și mimează ploicica (se bate ușor în spatele celuilalt), ploaia (se bate mai puternic), grindina, tunetul, soarele (se mângâie spatele).
- *Pasul 2:* Părinții completează un chestionar pe care l-au completat și copiii lor (anexa 2). Pe flipchart se listează răspunsurile și se compară cu cele ale copiilor.
- *Pasul 3:* Prin voluntariat, se aleg doi părinți care vor prezenta prin joc de rol, comportamentul unui părinte care primește un bilet de la școală în care se prezintă abaterile de la disciplină ale copilului său. Se discută comportamentul părintelui, aspectele pozitive și negative ale acestuia.
- *Pasul 4:* Se prezintă pe folie, la retroproiector, abuzul fizic și emoțional, tipuri, efecte, semne ale abuzului. Se listează împreună cu părinții, consecințele abuzului fizic și emoțional. Se prezintă pe folie, consecințele abuzului și comportamentul unui copil abuzat (anexa 3).
- *Pasul 5:* Se formează trei echipe (portocale, kiwi, banane). Prin tehnica recenziei prin rotație, li se cere părinților să găsească efectele negative ale comunicării pedepsei pentru următoarele afirmații:
„Fă asta pentru că așa îți spun eu !”
„Îți arăt eu ție !”
„Nu ești bun de nimic !”
Se solicită părinților să transforme aceste pedepse negative în pedepse pozitive.

Transferul concluziilor: Să renunțăm la cuvintele dure: solicităm părinților să formeze perechi. Fiecare pereche primește un text ce conține discuția dintre două persoane. Trebuie să înlocuiască cuvintele dure. Se aleg două perechi, prin voluntariat și li se cere ca prima pereche să interpreteze textul original, iar a doua – interpretările personale (anexa 4). Activitatea se încheie cu un exercițiu de antrenament creativ. Părinții se așează în cerc și bat din picioare, din ce în ce mai tare, după care, la un semnal, se ridică, ridică mâinile și strigă „Yes !”

Evaluarea activității: Consilierii solicită părinților să-și exprime opiniile legate de activitatea desfășurată, cum s-au simțit și să completeze fișa de evaluare.

Anexa 1

LISTA DESCRIERILOR

Marcați cuvintele care vă descriu cel mai bine în acest moment ...

Liniștit	nesigur	emotiv
Responsabil	pesimist	plictisit
Indiferent	snob	furios
Activ	naiv	iubit
Vesel	mândru	bun
Distractiv	plăcut	supărat
Perfect	gras	timid
Înțelegător	urât	agresiv
Iertător	nerăbdător	singuratic
Calm	trist	vorbăreț
Nervos	inteligent	bădăran
Relaxat	retras	simpatic
Prudent	gelos	generos
Isteț	curajos	diferit
Neîndemânatic	sănătos	interesant
Sensibil	comun	drăguț

Anexa 2

CHESTIONAR (ELEVI)

1. Credeți că trebuie să fiți pedepsiți de părinți ? De ce ?
2. Ce fel de pedepse primiți de la părinți ?
3. Dau rezultate pozitive aceste pedepse ?
4. Cum ar trebui să fiți pedepsiți de către părinți ?

CHESTIONAR (PĂRINȚI)

1. Credeți că trebuie pedepsiți copiii ? De ce ?
2. Ce fel de pedepse aplicați copiilor dumneavoastră ?
3. Dau rezultate pozitive aceste pedepse ?

Anexa 3

ABUZUL FIZIC ȘI EMOȚIONAL

Abuzul este un comportament agresiv sau necorespunzător îndreptat asupra copilului sau a cuiva care se află evident într-o situație inferioară și fără apărare și care are ca rezultat consecințe fizice/sau emoționale negative.

Abuzul poate fi de mai multe **tipuri**:

- **abuzul fizic** – lovirea, mușcarea, arderea intenționată a copilului, pedepsirea crudă a copilului (închuierea afară în timpul nopții sau pe vreme rea, deprivarea de somn);
- **abuzul emoțional** – folosirea unor amenințări, pedepsirea, respingerea, izolarea, terorizarea copilului;
- **neglijarea** – părintele nu îi împlinește nevoile emoționale de bază (dragoste, atenție) sau fizic (mâncare, îmbrăcăminte, adăpost), nu îl supraveghează pe copil;
- **abuzul sexual** – include contactul sexual, a-l expune la/sau a-l folosi pe copil pentru filme sau reviste pornografice, indiferent dacă cu forța sau nu și dacă se întâmplă cu voia lui sau nu.

Efectele abuzului asupra copiilor:

- din punct de vedere **fizic**: abuzurile și neglijările pot determina răni grave, probleme medicale serioase, handicapuri sau chiar moartea;
- din punct de vedere **emoțional**: atunci când adulții abuzează copiii, lumea devine pentru ei amenințătoare și nesigură. Copiii devin anxioși, labili emoțional sau defensivi: deficiențele de dezvoltare emoțională și lipsa de încredere pot face dificilă relaționarea cu persoanele apropiate în timpul vieții de adult.

Semne ale abuzului la copii:

- contuzii, dungii de la curea sau oase rupte;
- tăieturi sau cicatrice;
- arsuri;
- păr lipsă;
- traumatisme sau roșeață în jurul organelor genitale;
- răni sau condiții medicale care nu au fost tratate corespunzător.

Consecințe ale abuzului:

- **imagine de sine scăzută**

Copiii cred că adulții au întotdeauna dreptate. Astfel, ei pot rămâne cu impresia că au fost tratați astfel din cauză că au fost răi și că, de fapt, au meritat să fie abuzați.

- **probleme în dezvoltarea emoțională**

Mai târziu, pe parcursul vieții, cel care a suferit un abuz simte că este dificil pentru el să își exprime emoțiile (indiferent dacă acestea sunt pozitive sau negative) sau să înțeleagă sentimentele altora. O parte dintre ei care au fost abuzați tind să devină ei înșiși cei care abuzează, căutând relații cu persoane pe care le pot domina, sau expunerea la situații în care vor fi din nou abuzați.

- **coșmaruri**

Retrăirea traumei în timpul somnului, manifestată în forma coșmarului, poate fi o caracteristică frecventă la persoanele care au suferit diverse abuzuri.

- **simptome somatice funcționale**

Durerile de cap, abdominale, vărsături, stare de somnolență sau de rău, tahicardie, tulburări respiratorii pot fi consecințele stării de anxietate și depresie cauzate de abuz.

Comportamentul copilului – este un semnal de alarmă, mai ales dacă s-a produs o schimbare bruscă în ultimul timp:

- comportament de evitare și retragere;
- temeri exagerate – față de unele persoane, de a merge acasă;
- tânjește după atenția celorlalți;
- oboseală;
- lipsa capacității de concentrare;
- plâns;
- stare de foame (cerșete mâncare, fură)
- absențe și întârzieri frecvente la școală;
- cunoașterea amănunțită a unor aspecte legate de relațiile sexuale.

Anexa 4

SĂ RENUNȚĂM LA CUVINTELE DURE

Andrei: Cine ești tu, mă lunganule, să-mi impui pe cine să aleg și pe cine nu ?

Călin: Da' tu cine ești, idiotule, să crezi că toți trebuie să facă ce vrei tu ?

Andrei: Mă boule, uită-te la tine să vezi cât ești de prost și apoi deschide gură !

Călin: Taci, mă handicapatule, uiți că la ore nu ești în stare să legi două cuvinte ?

Andrei: Nici cu tine nu mi-e rușine, doar ai aceleași note ca și mine !

BIBLIOGRAFIE

- 1. Balan, D. Petrovai, S. Tinica, E. Raduly, „Ghid pentru parinti”, Editura C.C.D. Cluj 2000**
- 2. Larousse – „Dictionar de sociologie”, Editura Univers Enciclopedic, Bucuresti, 1996**
- 3. I. Bontas, „Pedagogie”, Editura All, Bucuresti 1996**